

“Mahkememizin 2016/344 E sayılı dosyasında şikayetçi Tarım Gıda Tekstil San. Ve Tic. Ltd. Şti vekili Av. tarafından Alptekin Plastik Ambalaj Kalıp San. ve Tic. Ltd. Şti. yetkilisi ... hakkında karşılıksız çek keşide etmek suçundan açılan ceza davasının yapılan tensip ara kararı gereğince Anayasa Mahkemesine aykırılık iddiasında bulunulduğu, 19/10/2016 tarihinde Anayasa Mahkemesinin 2016/174 sırasına kaydedildiği, daha sonra 02/11/2016 tarih ve 2016/174 - 167 EK sayılı kararı ile başvurmuzun 6216 sayılı Kanunun 40. maddesinin (1) **numaralı** fıkrasının (a) , (b) ve (c) bendlerine aykırı olduğu anlaşılan itiraz başvurusunun aynı Kanunun 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin reddedildiği, bunun üzerine 13/01/2017 tarihli duruşmanın 1 nolu ara karar gereği;

“31/01/2012 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle “Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı” şeklinde değiştirilen ve daha sonra 15/7/2016 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 63 üncü maddesiyle değiştirilen 5941 Sayılı Kanunun (Değişik 15/07/2016-6728/63 md) 5 inci maddesinde yer alan ve Anayasaya aykırı olan çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına yönelik suçlardan dolayı açılan davaların icra mahkemesinde görülmesi ve İcra ve İflas Kanunun 347, 349, 1350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanarak icra mahkemelerinde görülmesine ilişkin hususunun iptali için mahkememizce Anayasa Yüksek Mahkemesine resen başvuruda bulunulmasına” karar verilmiştir.

31/1/2012 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle “Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı” şeklinde değiştirilen ve daha sonra 15/7/2016 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 63 üncü maddesiyle değiştirilen 5941 Sayılı Kanunun (Değişik 15/07/2016 -6728/63 md) 5 inci maddesi ile; “Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak “karşılıksızdır” işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, hükmedilecek adli para cezası; çek bedelinin karşılıksız kalan miktarı, çekin üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz tarihinden itibaren işleyecek 3095 sayılı kanuna göre ticari işlerde temerrüt faizi oram üzerinden hesaplanacak faiz ile takip ve yargılama gideri toplamından az olamaz. Mahkeme ayrıca çek düzenleme ve çek açma yasağına, bu yasağın onanması halinde devamına hükmeder. Yargılama sırasında da re’sen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek açma yasağı çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunun 353. maddesinin 1. fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve İcra ve İflas Kanunun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsili için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen kanun maddesine göre çekle ilgili olarak karşılıksız işlemin yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında 1500 güne kadar adli para cezasına hükmolunacağı ve buna ilişkin yargılamanın da icra mahkemesinde görüleceği hükme bağlanmıştır.

İcra mahkemesinin temel olarak hukuk mahkemesi olarak yapılandırılarak sınırlı ve şekli yargılama yetkisi olduğu, icra ceza suçlarının ise ancak hapis tazyiki veya disiplin hapsi

mahiyetinde olup belge üzerinden yargılama yapıldığı kaldı ki söz konusu icra ceza suçlarının tekerrür ve sabıkaya esas olmayacağı, dolayısıyla karşılıksız çeke ilişkin verilen adli para cezasının yargılama usulünün icra mahkemesinde görülmesinin kişilerin Anayasadaki savunma hakkım açıkça zedeler nitelikte olduğu, karşılıksız çeke ilişkin verilen adli para cezasının hürriyeti bağlayıcı ceza ile birlikte ya da müstakil olarak Türk Ceza Kanununda düzenlendiği, yine Türk Ceza Kanununa göre doğrudan verilen adli para cezalarının ertelenemeyip ve beher gün karşılığı 100,00TL üzerinden hapis cezasına çevrildiği, bu hususun genel hükümlere tabi genel mahkemeler tarafından yargılamasının yapılmasının kişilerin teminatı için Anayasal bir güvence olduğu, kaldı ki icra ve İflas Kanunun 347-349-350-351 352 ve 353. maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümlerin de bu suçlara uygulanacağı göz önüne alındığında, İcra İflas Kanunu 353 inci maddeye ilişkin itiraz başlıklı hükümde kanun yolu olarak istinaf ve temyiz usulünün uygulanmayıp aynı seviyedeki diğer icra mahkemesine itirazın öngörülmüş olması verilen hükme karşı erteleyeceği ve aktarıcı kanun yollarının da açılmamış olması açıkça savunma hakkım da ortadan kaldırır mahiyettedir.

Anayasa'nın 36 ve 37. maddelerinde **tanımlanan** hak arama hürriyeti ve kanuni hakim güvencesi prensipleri bakımından; şekli yargılama hukuku içerisinde sınırlı inceleme yaparak belgeye dayalı karar veren icra mahkemesince, maddi gerçekliği kuşkudan arındırılmış bir şekilde tespit edecek ceza mahkemesinin bu faaliyeti sonucu vicdani kanaatinin hasıl olması halinde verilebilecek normatif değerlendirmeye ulaşılabilmesi, yargılama prosedürünün tabiatındaki sınırlılık ve farklılık dolayısıyla mümkün olamayacağı için ceza-i tehdit altındaki sanık yönünden etkili hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı mahiyet taşıdığı sonuç ve kanısına istinaden Anayasa'nın 36. ve 37. maddelerine aykırı yasal düzenleme olan ilgili kanun maddesindeki çek düzenleme ye çek hesabı açma yasağına yönelik suçlardan dolayı açılan davaların icra mahkemesinde görülmesi ve İcra ve İflas Kanunun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanarak icra mahkemelerinde görülmesine ilişkin hususunun iptali talebi doğmuştur.

NETİCE-İ TALEP: Yukarıda arz ve izah edilmeye çalışılan sebepler dairesince ve diğer etkenler re'sen dikkate alınarak Yüksek Mahkemenize e, ilgi kanun maddesinde geçen ve Anayasaya aykırı olan "çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına yönelik suçlardan dolayı açılan davaların icra mahkemesinde görülmesi ve İcra ve İflas Kanunun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanarak icra mahkemelerinde görülmesine ilişkin hususunun iptal edilmesini saygıyla talep ve dava ederiz."